

2025-09-30 Nr. NV-2177

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-1151 TAIS-25-14027(2)		DĖL ĮGALIOJIMŲ PASIRAŠYTI 2026 – 2028 METŲ NACIONALINĘ KOLEKTYVINĘ SUTARTĮ SUTEIKIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM)	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-09-30	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Vyriausybė 2025 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 440 SADM suteikė įgaliojimus derėtis su nacionalinėmis profesinių sąjungų organizacijomis (Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ ir Respublikine jungtine profesine sąjunga) dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties, taikomos iš valstybės, savivaldybių ir valstybės socialinių fondų biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų išlaikomoms įstaigoms, organizacijoms, taip pat įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, kurių savininko teisės ir pareigos įgyvendina valstybė ar savivaldybė, parengimo.

Deryboms buvo sudaryta darbo grupė iš skirtingų ministerijų (SADM, FM, EIM, ŠMSM, KM, AM, EM, SAM, VRM), atstovų. Po 8 kolektyvinių derybų posėdžių šalys susitarė dėl 2026 – 2028 metų nacionalinės kolektyvinės sutarties nuostatų. Vyriausybė turi suteikti įgaliojimus šią sutartį pasirašyti.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**Siūloma:**

- įgalioti Ministrę Pirmininkę Ingą Ruginienę pasirašyti 2026 – 2028 metų nacionalinę kolektyvinę sutartį;
- pripažinti netekusiu galios Vyriausybės 2022 m. spalio 7 d. nutarimą Nr. 1010 „Dėl įgaliojimų pasirašyti nacionalinę kolektyvinę sutartį suteikimo“.

Esminės Sutarties nuostatos:

1. Vyriausybė įsipareigoja kartu su 2026-2028 metų biudžeto patvirtinimo projektu pateikti Seimui Pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, nustatant 2026 metams pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį – 1798 Eur (šiuo metu – 1785,40 Eur; padidėtų 12,6 Eur arba 0,7 proc.). Atitinkamų vėlesnių metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį, šalys suderėtų atsižvelgdamos į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją, MMA dydį ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui bei kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką.

2. Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų nariams prateštos šiuo metu galiojančios papildomos garantijos:

- ✓ suteikiamos 2 mokamų atostogų dienos per metus savišvietai arba savanorystei su darbdaviu suderintu metu;
- ✓ suteikiamos iki 10 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas vidutinį darbo užmokestį, arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogos, paliekant už jas 50 proc. darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio (turės pasirinkti iki 10 ar iki 20 darbo dienų)¹;
- ✓ suteikiama teisė sutrikus sveikatai ar suplanuotam vizitui į gydymo įstaigą gauti iki 5 darbo dienų sveikatai gerinti, mokant už jas darbuotojo vidutinį darbo užmokestį¹.

3. Profesinės sąjungos įsipareigoja: ne rečiau kaip vieną kartą per metus savo interneto svetainėse viešinti atnaujintą narių (fizinį asmenų) skaičių; savo interneto svetainėse skelbti informaciją apie organizacijos struktūrą, t. y. kokias šakas ir (ar) teritoriniu lygiu veikiančias profesinių sąjungų organizacijas jungia ir kuriose Lietuvos apskrityse veikia jų

¹ netaikoma valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių ir įstaigų ir organizacijų, kurių savininko teisės ir pareigos įgyvendina valstybė ar savivaldybė, profesinių sąjungų nariams.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

padaliniai; taupyti kolektyvinių derybų šalių išteklius ir prisistatydamos kolektyvinėms deryboms raštu pateikti darbdaviui (darbdavių organizacijai) informaciją, patvirtinančią, kad atitinka nustatytus reikalavimus ir turi teisę sudaryti atitinkamo lygmens kolektyvinę sutartį; inicijuoti trišalių ar dvišalių tarybų steigimą regionuose; siekti, kad būtų sudaryta viena atskiros šakos kolektyvinė sutartis, ir bendradarbiauti tarpusavyje, kad būtų sudaryta viena šakos kolektyvinė sutartis; tartis dėl šakos (teritorinio) lygmens kolektyvinių sutarčių ne ilgesnio kaip 3 metų galiojimo ir kt.

Sutartis galiotų nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2028 m. gruodžio 31 d.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

2026 – 2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekte turės būti numatytos lėšos pareiginės algos (atlyginimo) baziniam dydžiui padidinti (apie 48,9 mln. Eur). Padidinimas palies virš 200 tūkst. darbuotojų.

Už profesinių sąjungų nariams nustatytas papildomų atostogų ir sveikatos gerinimo dienas (numatoma apie 2,232 mln. Eur) bus mokama neviršijant darbo užmokesčio fondui skirtų lėšų.

STEBĖSENA

Kaip numatyta Sutartyje, šalys įsteigs dvišalę tarybą iš vienodo šalių atstovų skaičiaus, kuri ne mažiau kaip 2 kartus per metus susitiks aptarti Sutarties vykdymo eigas, kylančių klausimų ir problemų, vykdomų įsipareigojimų, o prireikus – rengs bendras pozicijas dėl Sutarties nuostatų aiškinimo.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas teiktas derinti Finansų ministerijai, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“ ir Respublikinei jungtinei profesinei sąjungai.

Suderinta be pastabų Su Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija ir Susisiekimo ministerija. Kitos institucijos išvadų nepateikė.

Į Lietuvos savivaldybių asociacijos siūlymą Sutarties 16 p. papildyti žodžiais „ir numatyti lėšas savivaldybėms šių garantijų įgyvendinimui“, neatsižvelgta, kadangi formuluotės jau yra suderintos ir nėra galimybių įtraukti naujų papildymų ar turinio pakeitimų, kuriems reikėtų papildomo derinimo su visomis derybų šalimis.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė nutarimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturi.

Projektas svarstytas 2025-09-29 tarpinstituciniame pasitarime.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aušra Gratulevičienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja